

37

R29

RAȚĂ GLORIA

DIDACTICA
EDUCAȚIEI FIZICE ȘCOLARE
(METODICA EDUCAȚIEI FIZICE ȘCOLARE)

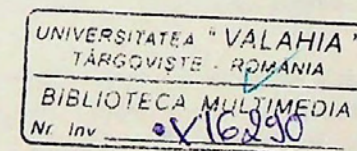
EDITURA "ALMA MATER"
BACĂU
2004

37

R.29

Gloria Rață

Didactica
educației fizice școlare
(Metodica educației fizice școlare)

Bacău - 2004

Cuprins

Cuvânt înainte	9
Capitolul 1. Educația fizică - definiția, funcțiile, scopul și obiectivele	11
1.1. Educația fizică - disciplină de învățământ	11
1.2. Funcțiile educației fizice	14
1.3. Scopul și obiectivele educației fizice și sportului.....	15
1.3.1. Scopul educației fizice și sportului	15
1.3.2. Obiectivele generale ale educației fizice și sportului școlar.....	16
1.3.3. Obiectivele educației fizice și sportului școlar pentru învățământul primar	18
1.3.4. Obiectivele educației fizice și sportului pentru învățământul gimnazial.....	18
1.3.5. Obiectivele educației fizice și sportului școlar pentru învățământul liceal	19
1.4. Contribuția educației fizice la îndeplinirea obiectivelor generale ale educației.....	20
Bibliografie.....	22
Capitolul 2. Documentele oficiale privind educația fizică școlară	23
2.1. Planul - cadru de învățământ.....	23
2.2. Programa școlară la educație fizică și sport - aria curriculară educație fizică și sport	26
2.3. Ghidurile metodologice de aplicare a programei de educație fizică și sport.....	34
2.4. Sistemul național de evaluare la disciplina educație fizică și sport	34
Bibliografie.....	36
Capitolul 3. Lecția-formă de bază a practicării exercițiilor fizice.....	37
3.1. Lecția - formă de bază a organizării procesului instructiv-educativ.....	37
3.2. Tipologia lecției	38
3.3. Conținutul și structura lecției.....	41
3.4. Metodologia (cerințele didactice) lecției de educație fizică	51
3.4.1. Precizarea clară a temelor, sarcinilor didactice și obiectivelor operaționale.....	52
3.4.2. Alegerea judicioasă a exercițiilor (sistemelor de acționare) în conformitate cu temele și obiectivele operaționale.....	56
3.4.3. Realizarea unei legături între sarcinile informative și cele formative.....	56
3.4.4. Alegerea metodelor și procedeele metodice	57

3.4.5. Folosirea eficientă a timpului afectat lecției.....	57
3.5. Efortul în lecția de educație fizică	58
3.6. Densitatea lecției	61
3.7. Pregătirea, organizarea, conducerea și desfășurarea lecției.....	66
3.7.1. Pregătirea lecției	66
3.7.2. Organizarea activității în lecție	67
3.7.3. Conducerea și desfășurarea lecției	71
3.8. Lecția de educație fizică prevăzută în curriculum la decizia școlii (CDS)	75
Bibliografie.....	79
Capitolul 4. Particularitățile lecției de educație fizică.....	81
4.1. Caracteristicile lecției de educație fizică	81
4.2. Particularitățile lecției de educație fizică din învățământul primar.....	83
4.3. Particularitățile lecției din învățământul gimnazial.....	85
4.4. Particularitățile lecției de educație fizică din învățământul liceal	86
4.5. Particularitățile lecției de educație fizică din învățământul profesional	88
4.6. Particularitățile lecției de educație fizică din învățământul superior.....	89
4.7. Particularitățile lecției de educație fizică în condiții speciale.....	91
4.7.1. Particularitățile lecției desfășurate în spații improvizate	91
4.7.2. Particularitățile lecției desfășurate în are liber, pe timp friguros.....	93
4.8. Particularitățile lecției de educație fizică desfășurată cu elevi cu nevoi speciale	94
Bibliografie.....	97
Capitolul 5. Particularitățile biopsihosociale ale elevilor.....	99
5.1. Particularitățile evoluției elevilor	99
5.2. Particularitățile biopsihosociale ale elevilor din învățământul primar, gimnazial, liceal, profesional	100
5.2.1. Particularitățile biopsihosociale ale elevilor din învățământul primar	100
5.2.2. Particularitățile biopsihosociale ale elevilor din învățământul gimnazial	101
5.2.3. Particularitățile biopsihosociale ale elevilor din învățământul liceal.....	103
5.2.4. Particularitățile biopsihosociale ale elevilor din învățământul profesional.....	105
Capitolul 6. Proiectarea activității de educație fizică școlară	107
6.1. Proiectarea didactică	107
6.2. Etapele proiectării didactice	108

6.3. Operațiile realizării proiectării didactice	110
6.4. Realizarea proiectării didactice eșalonate.....	113
6.4.1. Planul tematic anual.....	114
6.4.2. Tabelul centralizator cu distribuirea numărului de lecții pe sistemul tematică.....	116
6.4.3. Planul calendaristic semestrial.....	119
6.4.4. Sistemul tematic de lecții.....	124
6.4.5. Proiectul didactic	131
Bibliografie.....	143
Capitolul 7. Evidența în educația fizică și sport.....	145
7.1. Tipurile de evidență în activitatea instructiv-educativă, în educație fizică	145
7.2. Documentele de evidență	146
7.3. Modele de realizare a evidenței în educația fizică.....	147
7.3.1. Evidența activității cadrelor didactice	148
7.3.2. Evidența activității elevilor	148
7.3.3. Evidența activității competiționale.....	149
7.4. Evidența protecției muncii.....	150
7.4.1. Normele și obligațiile comportamentale ale cadrelor didactice.....	151
Bibliografie.....	156
Capitolul 8. Metodologia de evaluare în educație fizică și sport	157
8.1. Metodologia de evaluare în perspectiva reformei învățământului	157
8.2. Proiectarea evaluării în educație fizică și sport	158
8.3. Evaluarea activității desfășurate de profesor în lecția de educație fizică și sport	159
8.4. Evaluarea activității elevilor	164
8.4.1. Metodologia evaluării activității elevilor	164
8.4.2. Evaluarea în învățământul primar	166
8.4.3. Evaluarea în învățământul gimnazial.....	172
8.4.4. Evaluarea în învățământul liceal	177
8.4.5. Evaluarea în învățământul profesional	183
8.5. Descrierea probelor de evaluare, comune ciclurilor de învățământ	186
Bibliografie.....	190
Capitolul 9. Organizarea și desfășurarea activității de educație fizică în școală	191
9.1. Catedra de educație fizică și sport	191

9.2. Comisia metodică.....	191
9.3. Cercul pedagogic.....	192
9.4. Asociația sportivă școlară.....	192
9.5. Cadru de specialitate.....	196
9.6. Perfecționarea cadrelor didactice.....	196
Bibliografie.....	198
A N E X E.....	199

Cuvânt înainte

Prezenta lucrare, se adresează, în principal, studenților de la facultățile de educație fizică și sport, profesorilor titulari și suplinitori din rețeaua Ministerului Educației și Cercetării și tuturor celor care doresc să se instruiască în practicarea exercițiilor fizice.

Plecând de la faptul că educația fizică face parte din disciplinele cuprinse în Planul - cadru de învățământ și că modalitatea de realizare a procesului instructiv-educativ este diferită față de toate celelalte discipline, am considerat ca fiind necesară apariția acestui material.

În conținutul acestei lucrări se găsesc recomandări și strategii didactice folosite de profesor în scopul însușirii de către elevi a conținuturilor specifice educației fizice școlare, a dezvoltării fizice armonioase, a educării și dezvoltării aptitudinilor psihomotrice.

Didactica Educației fizice școlare se ocupă de prezentarea teoretică a activității praxiologice din educația fizică școlară.

Conținutul acestei lucrări răspunde câtorva întrebări puse de obicei de studenții ce se formează pentru activitatea didactică și de profesorii în proces continuu de perfecționare.

Ce se urmărește să se realizeze prin procesul instructiv-educativ din educație fizică și sport? Care sunt obiectivele?

Cum se realizează procesul instructiv-educativ în cadrul lecției?

Cum se realizează proiectarea didactică ce asigură îndeplinirea obiectivelor instructiv-educative?

Cu cine se realizează procesul instructiv-educativ și care sunt particularitățile dezvoltării acestora?

Cum se ține evidența activităților executate ?

Cum se realizează evaluarea elevilor?

Lucrarea cuprinde, un ansamblu de posibile intervenții (proiectare, predare-învățare, evidență, evaluare) cu scop formativ (gândite, dirijate, supravegheate etc.) concepute și executate de către profesor-elev, în vederea optimizării procesului instructiv-educativ.

Aspectele dezbătute se referă la: obiectivele educației fizice școlare, documentele oficiale ce orientează procesul de învățământ, lecția de educație fizică, particularitățile lecției de educație fizică, particularitățile